

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Експертиза творів образотворчого мистецтва та захист
інтелектуальної власності**

Освітній ступінь «Магістр»

Освітня програма «**Образотворче мистецтво**»

Спеціальність «**Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація**»

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Експертиза творів образотворчого мистецтва та захист інтелектуальної власності
Викладач (-і)	Типчук Вікторія Мирославівна, доц., канд. мистецтв. кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
Контактний телефон викладача	0963987323
E-mail викладача	victoriya.tyrychuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Головна мета</u> вивчення дисципліни – ознайомлення із способами дослідження та визначення критеріїв художньої, історичної, етнографічної та наукової цінності творів образотворчого мистецтва; ознайомлення із правовими засадами захисту інтелектуальної власності.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є фактичні дані, що пов'язані з визначенням культурної цінності, матеріальної вартості мистецького твору, відповідності його змісту та ідейного спрямування, які отримуються на основі використання спеціальних знань із мистецтвознавства, культурології, історії, соціології, етики, етнографії та інших наук; правові засади захисту інтелектуальної власності..</p> <p>Лекційний матеріал поділений на 5 тем.</p> <p>Навчальна дисципліна «Експертиза творів образотворчого мистецтва та захист інтелектуальної власності» пов'язана з гуманітарними навчальними дисциплінами, які викладаються в інституті, такими як «Актуальні проблеми сучасного образотворчого мистецтва», «Менеджмент у сфері культури і мистецтв», «Живопис» та ін.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Експертиза творів образотворчого мистецтва та захист інтелектуальної власності» є вивчення</p>	

способів дослідження та визначення критеріїв художньої, історичної, етнографічної та наукової цінності творів; ознайомлення із правовими засадами захисту інтелектуальної власності..

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомити студентів із основними правилами проведення атрибуції творів образотворчого мистецтва (встановлення автора твору, періоду створення роботи, приналежність до певної школи тощо);
- ознайомити з критеріями визначення художнього рівня, історичного значення, культурної цінності та стану твору;
- ознайомити із оціночною або страховою вартістю творів, відповідністю друкованої та відеопродукції вимогам законодавства про захист суспільної моралі;
- ознайомити із правовими засадами захисту інтелектуальної власності у мистецькій сфері.

4. Загальні і фахові компетентності

1. Загальні компетентності:

- Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. Фахові компетентності:

- Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.
- Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва.

5. Програмні результати навчання

- Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.
- Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

- Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах.
- Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.
- Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно- мистецьких процесів.
- Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття

лекції	14
практичні заняття	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема			
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Критерії художньої, історичної, етнографічної та наукової цінності творів образотворчого мистецтва.	2	4	10
Тема 2. Атрибуція творів образотворчого мистецтва (встановлення автора твору, періоду	2	4	10

створення роботи, приналежність до певної школи тощо).			
Тема 3. Передумови впровадження природничих наук в дослідження творів живопису.	2	4	10
Тема 4. Комплексне техніко-технологічне дослідження творів станкового живопису.	2	4	10
Тема 5. Захист інтелектуальної власності. Основи. Правові засади.	2	4	20
	10	20	60

Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання з навчальної дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-studentiv-2010.pdf.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Експертиза творів образотворчого мистецтва та захист інтелектуальної власності» проводиться у формі екзамену. Екзамен передбачений в кінці 2 семестра.</p> <p>Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.</p>		
	Шкала оцінювання		
	Університетська	Національна	Шкала ЄКТС
	90-100	5 відмінно	А
	80-89	4 добре	В
	70-79		С
	60-69	3 задовільно	D
	50-59		E
	26-49	2 Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX

	1-25	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
	Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання студентами письмових контрольних робіт, а також самостійної роботи.		
Вимоги до письмових робіт	Чіткість, конкретність відповідей на поставлені завдання, системність, вміння аналізувати та узагальнювати факти, правильне використання джерельної бази.		
Практичні заняття	Вміння підготувати доповідь та проект за визначеною темою, висловити чітко і зрозуміло фактичний матеріал, вміння робити аналітичні висновки, аргументовано відповідати на поставлені запитання. Чіткість і цілісність як у формулюванні думок так і презентації ілюстративного ряду.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Для отримання позитивної підсумкової оцінки з дисципліни за семестр студенту необхідно набрати мінімум 50 балів.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p><u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань, експрес-опитувань на практичних заняттях тощо.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.</p>			
8. Рекомендована література			
1. Жердзицький В. Є. Живопис. Техніка і технологія: навчальний посібник / В.Є. Жердзицький. – Х. : Колорит, 2006. – 327 с.			

2. Індутний В.В., Чернявська Е.В. та ін. Оцінка культурних цінностей. – К., 2004.
3. Інтелектуальна власність: навчальний посібник у двох частинах / В. Б. Юскаєв. – Суми : Видавництво СумДУ, 2010. – Ч. 2. – 148 с. Ястремська О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / О. О. Ястремська. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
4. Иванова Е.Ю., Постернак О.П. Техника реставрации станковой масляной живописи. – М.: Индрик, 2005.
5. Класифікація і визначення прогнозної вартості культурних цінностей / За ред. В.В. Індутного. – К., 2003.
6. Культурна спадщина України. Правові засади збереження, відтворення та охорони культурно-історичного середовища. / Збірник офіційних документів. – К.: Істина, 2002. – 336 с.
7. Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. Основи інтелектуальної власності та її захисту / В. С. Лазебний, Г. М. Розорінов, С. В. Толюпа. – К.: Видавництво «Ліра-К», 2011. – 160 с.
8. Опис культурних цінностей у митній документації / За ред. О.Л. Калашникової. – Дніпропетровськ, 2000. 13.Словник культурних цінностей та їх складових частин: на допомогу митнику. Частина I – III /За ред. О.Л.Калашникової. – Дніпропетровськ, 2001 – 2003.
9. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. – Львів: Галицький друкар, 2015. – 280 с.
10. .Сланський Б. Техніка живопису та реставрації / Б. Сланський; авт. перед. та упоряд. І. Дорофієнко. – К.: Мистецтво, 2009. – 304 с. : іл.
11. Теоретичні основи товарознавства: Навчальний посібник для студентів кооперативних вищих навчальних закладів, уклад.: Ю.Т.Жук В.А.Жук, Н.К.Кисяк та ін. К., 2000. 17.Товарознавство ювелірних товарів та годинників, уклад. Артюх Т.М.– К., 2002

Викладач _____ доц. Типчук В. М.